

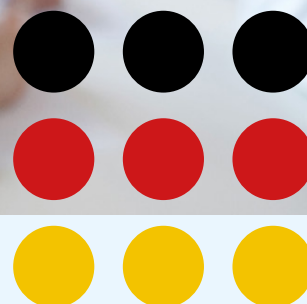
Faire Anwerbung
Pflege Deutschland

Fair Recruitment
Healthcare Germany

Verzija: Prosinac 2022.

Informacije

za migraciju radne snage u zanimanja iz područja zdravstvene skrbi u Njemačkoj

Život i rad u Njemačkoj: Vodstvo i podrška pri odlučivanju za medicinske sestre prilikom međunarodnog zapošljavanja

Izdavač:
Kuratorium Deutsche Altershilfe Wilhelmine Lübke Stiftung e.V.
Michaelkirchstraße 17-18 • 10179 Berlin
Tel: +49 30 / 2218298-0 • Fax: +49 30 / 2218298-66
E-Mail: info@kda.de • Web: www.kda.de

Kuratorium
Deutsche Altershilfe

Faire Anwerbung
Pflege Deutschland

Fair Recruitment
Healthcare Germany

Inhalt

1.	Odlazite li u Njemačku?!	3
2.	Informacije o karijeri: Zdravstvo u Njemačkoj	4
2.1	Poslovi zdravstvenih djelatnika u Njemačkoj	4
2.2	Zanimanje medicinske sestre u Njemačkoj - strukovne kvalifikacije i obrazovanje ..	5
2.3	Zadaci medicinskih sestara	6
2.4	Svakodnevna njega u njemačkim zdravstvenim ustanovama	7
2.5	Mogućnosti profesionalnog razvoja u sestrinstvu u Njemačkoj	8
2.6	Profesionalna i strukovna udruženja	9
3.	Proces ekonomske migracije: Postupci i proces	10
3.1	Putevi ekonomske migracije: Zapošljavanje i raspoređivanje	10
3.2	Proces i tijek vaše radne migracije: Mogućnosti ulaska u Njemačku	11
3.3	Naknadno useljavanje članova obitelji	13
3.4	Postupak priznavanja kvalifikacija	13
3.5	Jezik u kontekstu procesa priznavanja stručnih kvalifikacija	16
3.6	Priprema za zapošljavanje: Prava i obveze zaposlenika	17
4.	Dolazak i život u Njemačkoj	20
4.1	Socijalno osiguranje u Njemačkoj – Zdravstveno osiguranje	20
4.2	Infrastruktura savjetovanja o migraciji i integraciji	21
4.3	Političke, društvene, vjerske i kulturne prilike	22
4.4	Neutralni savjet i ostala podrška	23
5.	Impressum	25

1.1. Odlazite li u Njemačku?!

Jeste li završili strukovnu obrazovanje ili imate diplomu medicinske sestre i razmišljate o nastavku profesionalne karijere radeći kao medicinska sestra u Njemačkoj? Možda vam se obratila agencija za zapošljavanje ili škola jezika u vezi s mogućnošću zapošljavanja kao medicinske sestre u Njemačkoj.

Posljednjih godina povećale su se mogućnosti odlaska medicinskih sestara iz drugih zemalja na rad u Njemačku. Nedostatak kvalificirane radne snage koji je prisutan u cijelom svijetu, primjetan je i u Njemačkoj. U budućnosti će ostati upražnjeno otprilike 50 000 radnih mjesta. Sve veća potražnja za medicinskim sestrama zahtijeva nova rješenja od zdravstvenih ustanova i ustanova za njegu. Tako Njemačka vidi veće mogućnosti rješenja u međunarodnoj migraciji radne snage, tj. medicinskih sestara.

Što to znači za vas, kao medicinske sestre koja želi raditi u Njemačkoj?

Nedostatak kvalificirane radne snage sve više će poticati poslodavce iz širokog područja zdravstva i njege da zapošljavaju medicinske sestre iz inozemstva. Kako bi bolnice i ustanove za skrb mogle nastaviti skrbiti i osigurati skrb o bolesnicima u budućnosti, vještine koje nosite sa sobom u Njemačku kao medicinska sestra od velike su važnosti. Migracija radne snage može vam pružiti mogućnosti za napredak i razvoj karijere. Međutim, to je također dugotrajan proces kojeg treba pažljivo razmotriti i planirati.

Nakon pažljivog istraživanja možete sami odlučiti želite li u budućnosti raditi kao medicinska sestra u Njemačkoj. Ako se dobro informirate prije polaska u Njemačku, možete spriječiti komplikacije i odgode. Nekoliko čimbenika igra važnu ulogu u odabiru budućeg radnog mjesta. Na primjer, to uključuje stanje na tržištu rada, ali i mogućnosti profesionalnog razvoja kojeg kao medicinska sestra imete u dotičnoj regiji.

Ova brošura sadrži detaljne informacije o uvjetima u Njemačkoj. Na sljedećim stranicama dobit ćete početni pregled mogućnosti koje imate kao medicinske sestre koja želi raditi u Njemačkoj. Razmotrene su posebnosti medicinskih sestara u Njemačkoj, kao i procedure i procesi migracije radne snage s kojima ćete se morati suočiti. U njoj su navedene i informacije o dolasku i životu u Njemačkoj s korisnim savjetima i dodatnim poveznicama.

Smatrajte ovu brošuru uvodom u svoje daljnje istraživanje. Nemojte se oslanjati na pojednostavljene ili općenite opise ili obećanja. Što više informacija dobijete iz drugih pouzdanih izvora, to ćete se bolje pripremljeni za život i rad u Njemačkoj.

Zabavite se istražujući koje mogućnosti imate kao medicinska sestra u Njemačkoj!

Više možete saznati ovdje:

O situaciji na tržištu rada za poslove medicinskih sestara u Njemačkoj možete saznati na početnoj stranici Savezne agencije za zapošljavanje („Bundesagentur für Arbeit“):

statistik.arbeitsagentur.de

2. Informacije o karijeri: Zdravstvo u Njemačkoj

2.1 Poslovi zdravstvenih djelatnika u Njemačkoj

Sestrinstvo kao profesija ne prakticira se na isti način u cijelom svijetu. I područja djelovanja i poslovi medicinskih sestara razlikuju se diljem svijeta. Na primjer, u Njemačkoj također postoje neke specifičnosti. Ovo vam poglavlje daje početnu ideju o tome što to može značiti za vas. Također ćete saznati osnove o radu medicinske sestre u Njemačkoj.

Evo što trebate znati:

Prije svega, trebate znati da medicinske sestre u Njemačkoj mogu raditi u različite poslove, poput:

- akutne bolničke skrbi (na primjer, u bolnicama)
- bolničke dugotrajne skrbi (na primjer, u ustanovama za dugotrajnu skrb)
- ambulantne skrbi (npr. ambulantna skrb za pojedince kod kuće)
- medicinske rehabilitacije (ambulantne i bolničke)
- Palijativna skrb (ambulantna i bolnička)

U Njemačkoj ne postoje ustanove primarne zdravstvene zaštite u kojima blisko surađuju medicinske sestre, liječnici i drugi zdravstveni djelatnici kao mjesto prvog kontakta. Mjesto prvog kontakta obično je liječnik opće prakse. S druge strane, medicinske sestre se samo u iznimnim slučajevima zapošljavaju se u primarnoj zdravstvenoj zaštiti. Glavna područja rada ostalih medicinskih sestara su uglavnom u bolnicama, ustanovama za dugotrajnu bolničku skrb ili pružanje usluga izvanbolničke skrbi.

Drugi specifičnost je da su u Njemačkoj odvojene akutna skrb za bolesne osobe i osobe koje su pretrpjele traumu te dugotrajna skrb za osobe kojima treba trajna skrb. Ove specifičnosti rezultiraju razlikama u vašem budućem području djelovanja, vašoj svakodnevnom poslovnim zadacima kao medicinske sestre te suradnji s drugim zdravstvenim djelatnicima. Ove razlike detaljno su objašnjene u poglavlju 1.4.

Više možete saznati ovdje:

Dodatne informacije o zdravstvenim zanimanjima u Njemačkoj možete pronaći na informacijskom portalu Savezne vlade: [Make it in Germany](#)

Mreža Integration by Qualification Network (IQ Network) (Mreža integracija na temelju kvalifikacije) kreirala je [tematski spis o zdravstvenoj zaštiti](#) u Njemačkoj.

2. Informacije o karijeri: Zdravstvo u Njemačkoj

2.2 Zanimanje medicinske sestre u Njemačkoj - strukovne kvalifikacije i obrazovanje

Evo što trebate znati:

Dugo vremena zanimanje medicinske sestre u Njemačkoj uključivalo je isključivo strukovno obrazovanje. I danas je stručna kvalifikacija još uvijek dominantan oblik osposobljavanja. Samo približno jedan do dva posto svih medicinskih sestara u Njemačkoj trenutno ima diplomu medicinske sestre. Od 2020. godine postoji jedinstvena stručna sprema sa nazivom „Medicinska sestra“ kao „Pflegefachmann“/„Pflegefachfrau“. Ovo zanimanje regulirano je Zakonom o sestrinstvu (PflBG). Ova stručna kvalifikacija omogućuje stjecanje sveobuhvatnih vještina kojima trebaju vladati medicinske sestre. Ovdje stečene kompetencije namijenjene su osposobljavanju za skrb o osobama različitih dobnih skupina u različitim područjima zdravstvene zaštite.

Izraz „Pflegefachmann“/„Pflegefachfrau“ tako zamjenjuje prethodna tri zvanja s fokusom na različite dobne skupine:

„Medicinska sestra opće njege i na odjelu pedijatrije“, „Medicinska sestra opće njege i njegovateljica“ i „Medicinska sestra koja brine o starijim osobama“.

Istovremeno je u cijeloj Njemačkoj uvedena mogućnost studiranja za stjecanje zvanja medicinske sestre („Pflegefachmann“/„Pflegefachfrau“). Prije je to bilo moguće samo putem pojedinačnih oglednih lokacija. Od 2020. medicinska sestra/medicinski tehničar stoga može steći diplomu prvostupnika/ce sestrinstva („Pflegefachmann“/„Pflegefachfrau“) putem takozvanog primarnog kvalifikacijskog studijskog programa. Prvi diplomirani/e prvostupnici/e očekuju se 2023. godine.

Sestrinske profesije kao što su napredno specijalizirano sestrinstvo (npr. patronažne sestre, klinička medicinska sestra specijalist, magistre sestrinstva) s magisterijem samo su sporadične i prije su izuzetak nego pravilo. Pojedinačni primjeri su u akutnoj bolničkoj skrbi – posebno u sveučilišnim bolnicama. U primarnoj zdravstvenoj zaštiti medicinske sestre djeluju samo u okviru projekata koji služe kao primjer (vidi poglavlje 2.1).

Više možete saznati ovdje:

Dodatne informacije o obrazovanju medicinskih sestara u Njemačkoj možete pronaći ovdje, na primjer:

www.pflegeausbildung.net

Dodatne informacije o osnovnim kvalifikacijskim tečajevima za medicinsku sestru („Pflegefachmann“/„Pflegefachfrau“) u Njemačkoj: www.pflegeausbildung.net/alles-zur-ausbildung

¹ Meng, Peters & Dorin (2022): Početne analize komisije za medicinske sestre Saveznog instituta za strukovno obrazovanje (BIBB): Ažurirani pregled programa studija medicinskih sestara za stručne kvalifikacije. Savezni institut za strukovno obrazovanje (BIBB) u Bonnu. Preuzeto sa stranice: https://res.bibb.de/vet-repository_780291

2. Informacije o karijeri: Zdravstvo u Njemačkoj

2.3 Zadaci medicinskih sestara

Područja djelovanja i odgovornosti medicinskih sestara razlikuju se od države do države. U vezi s dominantnim strukovnim obrazovanjem za medicinske sestre u Njemačkoj, postoje velike razlike u odnosu na druge zdravstvene sustave u kojima medicinske sestre imaju završen diplomski ili postdiplomski studij.

Evo što trebate znati:

Kao medicinska sestra skrbite o ljudima svih životnih dobi. Zadaci uključuju širok raspon aktivnosti (poslova) koje obavljaju medicinske sestre. Ovo uključuje:

- samostalno promatranje, savjetovanje, skrb i njega bolesnika
- dokumentacija i evaluacija mjera zdravstvene skrbi
- primjena liječničkih uputa
- pomoć kod medicinskih postupaka

Međutim, možda vam u Njemačkoj više neće biti dopušteno obavljanje djelatnosti koje ste prethodno obavljali samostalno. Na primjer, u Njemačkoj je zabranjeno samostalno intravenozno davanje lijekova ako to nije odobrio liječnik.

Osnovne aktivnosti (poslovi) koje obavljaju medicinske sestre imaju visoki prioritet u njemačkim bolnicama i ustanovama zdravstvene skrbi i njihovo razumijevanje medicinske skrbi. Stoga sljedeće aktivnosti ne provode isključivo pomoćne medicinske sestre ili srodnici, već u velikoj mjeri pripadaju u područje odgovornosti medicinskih sestara i tehničara:

- osobna higijena
- hranjenje
- kretanje
- preventivne mjere (profilaksa)
- poticanje neovisnosti
- poticanje i održavanje komunikacije

Više možete saznati ovdje:

Dodatne informacije o ovoj temi možete pronaći ovdje, na primjer:

Kratak opis dužnosti medicinske sestre kako to navodi Savezna agencija za zapošljavanja („Bundesagentur für Arbeit“)

berufenet.arbeitsagentur.de

Kratak opis dužnosti medicinske sestre odjela za pedijatriju kako to navodi Savezna agencija za zapošljavanja („Bundesagentur für Arbeit“)

berufenet.arbeitsagentur.de

Pregled akademskih zanimanja u zdravstvu berlinske IQ mreže

www.kompetenzen-gesundheitsberufe.de

2. Informacije o karijeri: Zdravstvo u Njemačkoj

2.4 Svakodnevna njega u njemačkim zdravstvenim ustanovama

Ne samo vještine i zadaci, nego i svakodnevna rutina medicinske sestre razlikuju se diljem svijeta. Druge strukture i procesi na odjelu, standardi i protokoli skrbi ili dizajn međuprofesionalne suradnje mogu izazvati nesigurnosti i uzrujanost, osobito na početku.

Sljedeći odjeljak daje vam uvid u moguće posebne funkcije.

Evo što trebate znati:

U Njemačkoj ne postoji „skrb” kao jedinstveno radno mjesto. Svaka je ustanova razvila vlastite strukture, postupke i rutine kako bi osigurala najbolju moguću skrb za svoje specifične uvjete. Dnevna rutinska skrb razlikuje se uglavnom između specijalističkih odjela, ustanova i poslova. Osim toga, postoje razlike u različitim regionalnim i državnim propisima. Ipak, moguće je identificirati preklapajuće strukture koje se često razlikuju od svakodnevne rutinske skrbi u drugim državama.

Razlike između bolničke i bolničke dugotrajne skrbi iz perspektive sestринства:

Svakodnevna njega u **bolnicama** usmjerena je na akutnu skrb bolesti, tegoba ili ozljeda ljudi svih dobni skupina. Medicinske sestre rade u izravnoj skrbi za pacijente na odjelima ili u funkcionalnim područjima, kao što su operacijska dvorana ili hitna pomoć. Za liječenje pacijenata medicinske sestre svakodnevno surađuju s liječnicima, a ponekad i s drugim zdravstvenim djelatnicima.

Nasuprot tome, **bolnička dugotrajna skrb** pruža skrb osobama koje više nisu u stanju samostalno upravljati svojim svakodnevnom životom. To se odnosi na osobe s dugotrajnim fizičkim ili kognitivnim oštećenjima, poput osoba s bolestima povezanim s demencijom ili multimorbiditetom. Ove osobe obično žive duže vrijeme u tim ustanovama. Stoga se ljudi o kojima treba brinuti nazivaju i „stalni pacijenti”. Svakodnevna skrb usmjerena je na održavanje i podršku samostalnom životu. Suradnja s liječnicima odvija se samo u slučaju medicinske potrebe. To su uglavnom ambulantni liječnici opće medicine i specijalisti. Ustanove u pravilu nemaju svoje liječnike. Stalni pacijenti odlaze u bolnicu u slučaju složenijih medicinskih zahvata.

U oba slučaja o pacijentima skrbe pomoćne medicinske sestre, vježbenici i kolege iz profesija za pružanje skrbi te pomoćna zanimanja i volonteri. Podrška rodbine je, s druge strane, manje izražena. Rođaci obično samo redovito posjećuju ove ustanove i povremeno preuzimaju skrb tijekom svog boravka.

Podjela rada u skrbi bolesnika

Podjela rada može se razlikovati od vašeg iskustva kojeg imate kao medicinska sestra: U pravilu svaka medicinska sestra preuzima iste poslove skrbi. Funkcionalna skrb s fiksnom podjelom zadataka je rijetka. Svaka medicinska sestra jednako je odgovorna za skrb koju pruža. Za razliku od glavne sestre, voditelj/ica odjela nije uvijek uključen/na u skrb o pacijentima. Oni su više koordinatori i, na primjer, vode računa o rasporedu.

2. Informacije o karijeri: Zdravstvo u Njemačkoj

Radno vrijeme

Svaka ustanova ima različite modele radnog vremena. Većina medicinskih sestara u Njemačkoj radi skraćeno radno vrijeme s djelomično individualnim rješenjima organizacije radnog vremena. Ipak, medicinske sestre u Njemačkoj uglavnom rade u tri smjene: U većini slučajeve postoje jutarnje, dnevne i noćne smjene uz dodatne međusmjene.

2.5 Mogućnosti profesionalnog razvoja u sestrinstvu u Njemačkoj

Migracija radne snage u Njemačku zbog poslova medicinskih sestara nudi vam razne profesionalne mogućnosti. U Njemačkoj postoje mnoge mogućnosti za nastavak obrazovanja i usavršavanja u području sestrinstva.

Evo što trebate znati:

Mogućnosti daljnjeg usavršavanja i nastavak obrazovanja

Ako ste priznati kao medicinska sestra u Njemačkoj (pogledajte poglavlje 3.4), na raspolaganju vam je širok raspon tečajeva za daljnje usavršavanje i nastavak obrazovanja kako biste proširili svoje vještine medicinske sestre.

Ako želite raditi na intenzivnoj njezi ili npr. u operacijskoj sali, postoji mogućnost nastavka specijalističkog usavršavanja u područjima intenzivne i anesteziološke skrbi ili onkologije. Daljnje mogućnosti za profesionalni razvoj uključuju daljnje usavršavanje i nastavak obrazovanja u kinestetici ili zbrinjavanju rana. Razgovarajte o svojim željama sa svojim (budućim) poslodavcem kako biste razjasnili postojeće mogućnosti usavršavanja u ranoj fazi.

U usporedbi sa studijima osposobljavanje za medicinske sestre, studiji menadžmenta vrlo su česti u Njemačkoj. Obično se oslanjaju na strukovno obrazovanje kao „Gesundheits- und Krankenpfleger/-in“ ili „Pflegefachmann“ / „Pflegefachfrau“

Ako ste zainteresirani za nastavak studija u Njemačkoj, trebali biste se unaprijed raspitati ispunjavate li sve preduvjete za pohađanje studija. Može se dogoditi da vam vaša stručna kvalifikacija (uključujući diplomu prvostupnika/ce sestrinstva) ne daje pravo na upis na post-diplomski studij. To je povezano sa priznavanjem vaših stručnih kvalifikacija u Njemačkoj. Dodatne informacije možete pronaći u poglavlju 3.4.

Više možete saznati ovdje:

Pregled opcija koje vam se pružaju možete pogledati ovdje, na primjer: www.pflegestudium.de

Dodatne informacije o ovoj temi možete pronaći ovdje, na primjer: Savjeti za daljnje obrazovanje njemačkog Saveznog ministarstva za obrazovanje i istraživanje (BMBF):

www.der-weiterbildungsratgeber.de

// Telefon za informacije za savjetovanje o nastavku obrazovanja +49 800/2017909

Mogućnosti za daljnje usavršavanje i nastavak obrazovanje kako to navodi Savezne agencije za zapošljavanje („Bundesagentur für Arbeit“): berufenet.arbeitsagentur.de

Internetska stranica „Perspektive u zdravstvu“ berlinske IQ mreže omogućuje vam pregled studija u području zdravstva: www.kompetenzen-gesundheitsberufe.de

2. Informacije o karijeri: Zdravstvo u Njemačkoj

2.6 Profesionalna i strukovna udruženja

Evo što trebate znati:

Strukovno udruženje je slobodno i neovisno zastupanje interesa. Članovi strukovnog udruženja imaju isto ili srodno zanimanje. Pomoću udruženja mogu se objediniti interesi jedne skupine zanimanja te je lakše postaviti zahtjeve prema poslodavcima ili javnosti.

Sektor zdravstva posebno karakterizira međuprofesionalna suradnja s drugim zdravstvenim djelatnicima. Ovlašteno zastupanje interesa medicinskih sestara može pomoći u zaštiti njihovih interesa u odnosu na druge zdravstvene djelatnike i pridonijeti daljnjoj profesionalizaciji skrbi.

Interesi medicinskih sestara iz drugih država koje su se ovdje zaposlile također su bitni takvom profesionalnom udruženju. Kako bi ih okupili i obranili njihova prava, neke medicinske sestre iz drugih država koje su zaposlene u Njemačkoj udružuju snage.

Međutim, valja napomenuti da u Njemačkoj ne postoji obveza članstva u strukovnom udruženju. Kao rezultat toga, nisu sve medicinske sestre u Njemačkoj organizirane u strukovnim udruženjima. U Njemačkoj također ne postoji strukovni registar diplomiranih medicinskih sestara s položenim stručnim ispitom.

Više možete saznati ovdje:

U Njemačkoj postoji veliki broj strukovnih udruženja u sektoru sestinstva. Neka odabrana strukovna udruženja za sestrińska zanimanja mogu se pronaći ovdje:

Njemačko vijeće za medicinske sestre (Deutscher Pflegerat e.V.)

www.deutscher-pflegerat.de

Njemačka strukovna udruga medicinskih sestara (Deutscher Berufsverband für Pflegeberufe)

www.dbfk.de

Njemačko društvo za specijalističku skrb i funkcionalne usluge (Deutsche Gesellschaft für Fachkrankenpflege und Funktionsdienste e. V.)

www.dgf-online.de

Njemačka strukovna udruga za gerijatrijsku skrb (Deutscher Berufsverband für Altenpflege e.V.)

www.dbva.de

Udruga medicinskih sestara njemačkog Crvenog križa (Verband der Schwesternschaften vom Deutschen Roten Kreuz e.V.)

www.rotkreuzschwestern.de

3. Proces ekonomske migracije: Postupci i proces

3.1 Putevi ekonomske migracije: Zapošljavanje i raspoređivanje

Migracija radne snage u Njemačku proces je koji zahtijeva dobro planiranje, a uključuje birokratske prepreke. Sljedeće vam poglavlje daje pregled koraka i postupaka kojih se treba pridržavati. Započinje s prvim koracima u državi iz koje dolazite i proteže se do radne dozvole s kojom možete raditi kao medicinska sestra u Njemačkoj.

Evo što trebate znati:

Uslijed sve većeg nedostatka kvalificiranih radnika, sve više njemačkih tvrtki iz domene zdravstva i skrbi nastoji zaposliti medicinske sestre diljem svijeta. Tvrtkama su na raspolaganju različite mogućnosti: Postoji razlika između **zapošljavanja koje obavljaju državne agencije za zapošljavanje** i **zapošljavanja koje obavljaju privatne agencije za zapošljavanje**.

Zapošljavanje koje obavljaju državne agencije za zapošljavanje

Medicinske sestre sa stručnom spremom stečenom u inozemstvu mogu se zaposliti uz pomoć ugovora o radu preko Središnje službe za međunarodno zapošljavanje („Zentrale Auslands- und Fachvermittlung“, in short: ZAV) Saveznog zavoda za zapošljavanje, čak i prije utvrđivanja istovjetnosti stručne kvalifikacije stečene u inozemstvu s referentnim zanimanjem. Riječ je o specifičnim bilateralnim sporazumima između država s ciljem intenziviranja međuvladine suradnje.

Takvi sporazumi o posredovanju također su korišteni, na primjer, u kontekstu projekta **Triple Win**. Od 2013. Društvo za međunarodnu suradnju („Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit“ - GIZ) surađuje sa ZAV-om na organiziranju zapošljavanja, priznavanja i integracije stručnjaka iz domene sestinstva iz drugih država zaposlenih u Njemačkoj kao sveobuhvatnog procesa. Lokacije projekta Triple Win uključuju, između ostalog, Bosnu i Hercegovinu, Filipine, Tunis, Indoneziju i Kerala (Indiju).

Zapošljavanje koje obavljaju privatne agencije za zapošljavanje

Osim zapošljavanja kojeg obavljaju državne agencije za zapošljavanje, njemačke tvrtke iz domene zdravstva i skrbi također imaju mogućnost samostalnog zapošljavanja medicinskih sestara iz drugih država i uvjeriti ih da imigriraju u Njemačku zbog posla. One mogu ili same organizirati ovaj proces zapošljavanja ili mogu angažirati agenciju za zapošljavanje koja će, djelomično ili u cijelosti, preuzeti proces zapošljavanja.

Stoga vas sve više počinju primjećivati tvrtke iz domene zdravstva i skrbi ili agencije za zapošljavanje. Možda su vam se već obratili ili ste čuli za druga primjere o iskustvima osoba iz vaše struke.

Osim toga, također imate priliku sami provesti postupak imigracije i priznavanja te **započeti sami tražiti budućeg poslodavca u Njemačkoj**.

Savezni ured za migracije i izbjeglice („Bundesamt für Migration und Flüchtlinge“ (BAMF)) podržava vas u pronalaženju odgovarajuće tvrtke iz domene zdravstva i skrbi u Njemačkoj putem telefonske linije [Hotline Arbeiten und Leben in Deutschland](#). Sljedeći odjeljak (poglavlja 3.2 do 3.4) detaljnije objašnjava koje proceduralne korake morate proći da biste ušli u Njemačku i stekli profesionalno priznanje.

Više možete saznati ovdje:

Više informacija o svojim mogućnostima ekonomske migracije možete pronaći na internetskoj stranici Saveznog ureda za migracije i izbjeglice („Bundesamt für Migration und Flüchtlinge“ (BAMF)): : www.bamf.de

3. Proces ekonomske migracije: Postupci i proces

3.2 Proces i tijek vaše radne migracije: Mogućnosti ulaska u Njemačku

Za ulazak u Njemačku kao medicinska sestra zaposlena u Njemačkoj iz treće zemlje potrebna vam je viza na temelju boravišne dozvole. Ova dozvola vam se dodjeljuje u svrhu vašeg boravka. Ako želite nastaviti raditi kao medicinska sestra u Njemačkoj, ovo je obično „boravak u svrhu zapošljavanja“ u skladu s člankom 18. Zakona o prebivalištu (AufenthG).

Međutim, prije nego što možete raditi kao medicinska sestra u Njemačkoj, neophodno treba te proći postupak priznavanja (pogledajte poglavlje 3.4). Ako se vaša kvalifikacija medicinske sestre ne prizna odmah, prvo se prijavite za sudjelovanje u postupku priznavanja. U tu svrhu izdat će vam se privremena dozvola boravka u svrhu priznavanja stručne kvalifikacije u skladu sa člankom 16d Zakona o prebivalištu (AufenthG).

Evo što trebate znati:

Od ožujka 2020., Zakon o imigraciji kvalificiranih radnika („Fachkräfteeinwanderungsgesetz“ (FEG)) otvorio je mogućnost medicinskim sestrama iz drugih država koje se zapošljavaju u Njemačkoj da ubrzaju postupke svog ulaska. To je regulirano člankom 81.a Zakona o prebivalištu (AufenthG). Imate li konkretnu ponudu za posao? U tom slučaju, poslodavci mogu za vas podnijeti zahtjev za „ubrzani postupak za stručnog radnika“ uz plaćanje naknade.

Ubrzani postupak za stručnog radnika:

Imigracijska uprava igra ključnu ulogu u ubrzanom postupku za stručne radnike. Ona je odgovorna za koordinaciju i povezivanje svih postupaka prijave i središnja su točka kontakta u postupku. Osim toga, imigracijska uprava preuzima ispitivanje svih primjenjivih zahtjeva i pokretanje postupka za priznavanje te izdavanje radne dozvole i vize. Uključena tijela vezana su relativno kratkim rokovima tijekom cijelog postupka. Općenito, ubrzani postupak za stručne radnike obično ne traje dulje od četiri mjeseca. Međutim, treba napomenuti kako se nadležna tijela moraju pridržavati ovih rokova samo ako su dostupni svi potrebni dokumenti.

Na primjer, točni rokovi u postupku objašnjeni su korak po korak na stranicama [Make it in Germany](#)

Kao alternativa ubrzanom postupku za stručne radnike, postoje dvije druge mogućnosti ulaska:

- (1) „Redovni postupak ulaska“ prema članku 18. ili 16.d Zakona o prebivalištu (AufenthG) ili
- (2) Ulazak na temelju sporazuma o posredovanju Saveznog zavoda za zapošljavanje prema §16d st. 4. Zakona o prebivalištu (AufenthG) u okviru zapošljavanja kojeg organiziraju državne agencije za zapošljavanje (pogledajte poglavlje 3.1.).

Redovni postupak ulaska prema članku 18. ili 16.d Zakona o prebivalištu (1)

Za razliku od ubrzanog postupka za stručne radnike, zahtjevi u redovnom postupku ulaska ne podnose se u paketu središnjem uredu za imigraciju. Rokovi za uključena državana tijela znatno su duži. Postupak priznavanja i postupka boravka moraju se stoga pokrenuti odvojeno jedan od drugog kod relevantnog nadležnog tijela.

Kao kvalificirana medicinska sestra u inozemstvu, možete podnijeti zahtjev za priznavanje kvalifikacija svom lokalnom tijelu za priznavanje kvalifikacija prije ulaska u Njemačku (za više informacija, pogledajte poglavlje 3.4). Rezultat postupka priznavanja kvalifikacija utječu na odluku o dozvoli boravka i izdavanju vize:

3. Proces ekonomske migracije: Postupci i proces

- A)** Ulazak u svrhu priznanja kvalifikacija u skladu s člankom 16.d Zakona o prebivalištu
Ako vam je odobreno djelomično priznavanje vaše stručne kvalifikacije kao dio postupka priznavanja kvalifikacija, potrebno je podnijeti zahtjev za ulaznu vizu u skladu sa člankom 16.d Zakona o prebivalištu (AufenthG) u njemačkom inozemnom predstavništvu u državi iz koje dolazite (njemačko veleposlanstvo ili generalni konzulat).
Nakon što stignete u Njemačku, morate podnijeti zahtjev za dozvolom boravka u skladu sa člankom 16.d, stavak 3 Zakona o prebivalištu (AufenthG) lokalnoj imigracijskoj upravi u Njemačkoj na temelju vaše ulazne vize.
- B)** Ulazak u svrhu plaćenog zaposlenja u skladu s člankom 18. Zakona o prebivalištu
Ako vam je odobreno potpuno priznavanje vaše stručne kvalifikacije kao dio postupka priznavanja kvalifikacija te ispunjavate zahtjeve jezične kompetencije/pogledajte poglavlje 3.5.), potrebno je podnijeti zahtjev za ulaznu vizu u skladu sa člankom 18. Zakona o prebivalištu (AufenthG) u njemačkom inozemnom predstavništvu u državi iz koje dolazite (njemačko veleposlanstvo ili generalni konzulat).
Nakon što stignete u Njemačku, zahtjev za dozvolu boravka u skladu sa člankom 18., stavak 3 Zakona o prebivalištu (AufenthG) morate podnijeti lokalnoj imigracijskoj upravi u Njemačkoj na temelju vaše ulazne vize.

Tijekom redovnog postupka ulaska također treba imati na umu da već prije ulaska u zemlju morate imati konkretnu ponudu za posao kod svog budućeg poslodavca u Njemačkoj. U praviu nije potreban ugovor o radu na određeno vrijeme.

Detaljnije informacije kao i ostale preduvjete i rokove o redovnom postupku možete pronaći na stranicama [Make it in Germany](#).

Ulazak na temelju sporazuma o posredovanju sa Saveznim zavodom za zapošljavanje (2)

Od ožujka 2020. također postoji mogućnost ulaska u Njemačku u okviru sporazuma o posredovanju Savezne agencije za zapošljavanje sa službama za zapošljavanje odabranih zemalja podrijetla. Ova mogućnost je zakonski propisana u članku 16.d stavak 4. Zakona o prebivalištu (AufenthG). Viza izdana za ulazak ne zahtijeva dovršen pojedinačni postupak priznavanja kvalifikacija. Ovo se razlikuje od gore navedenih postupaka.

Više možete saznati ovdje:

Za više informacija o ubrzanom postupku za stručnog radite posjetite početnu stranicu [„Make it in Germany“](#).

[Hotline Arbeiten und Leben in Deutschland](#) Telefonska linija „Život i rad u Njemačkoj“ { također nudi podršku Saveznog ureda za migracije i izbjeglice („Bundesamts für Migration und Flüchtlinge“ (BAMF)) s redovnim postupkom ulaska.

Detaljne informacije o IQ mreži za ulazak u okviru ugovora o posredovanju možete pronaći ovdje: [Verzija na njemačkom jeziku](#) or [Verzija na engleskom jeziku](#).

Dodatne informacije o naknadnom useljavanju članova obitelji možete pronaći na Savezni ured za migracije i izbjeglice („Bundesamt für Migration und Flüchtlinge“ (BAMF)): [Bundesamt für Migration und Flüchtlinge \(BAMF\)](#).

3. Proces ekonomske migracije: Postupci i proces

3.3 Naknadno useljavanje članova obitelji

Evo što trebate znati:

Preseljenje u Njemačku moglo bi značiti da morate ostaviti svoju obitelj u zemlji podrijetla na određeno vrijeme tijekom postupka priznavanja kvalifikacija u Njemačkoj. Razgovarajte sa svojim budućim poslodavcem o postojećim mogućnostima podrške ponovnom ujedinjenju obitelji kako biste što prije organizirali daljnje useljavanje članova obitelji. Poslodavci vam mogu, na primjer, pomoći u utvrđivanju točnih zahtjeva za ponovno ujedinjenje obitelji ili podnošenju službenih dokumenata nadležnim tijelima.

Pravna osnova za spajanje obitelji uređena je člankom 27. i dalje Zakona o prebivalištu. Zakon razlikuje useljavanje državljana EU-a i useljavanje državljana trećih zemalja.

Više možete saznati ovdje:

Make-it-in-Germany nudi medicinskim sestrama iz drugih država koje su zaposlene u Njemačkoj [informacije o ponovnom ujedinjenju obitelji](#) kao i [postupne upute](#).

Savezni ured za migracije i izbjeglice („Bundesamt für Migration und Flüchtlinge“ - BAMF) nudi vam i pregled mogućnosti [ponovnog ujedinjenja obitelji](#).

3.4 Postupak priznavanja kvalifikacija

Zanimanje medicinskih sestara (Pflegefachmann"/„Pflegefachfrau) je „regulirana profesija“, što znači da je obrazovanje i osposobljavanje propisano od strane države. Da biste mogli raditi kao medicinska sestra u Njemačkoj, potrebna vam je dozvola države za korištenje njemačkog stručnog naziva medicinska sestra („Pflegefachmann"/„Pflegefachfrau“). Za ovu dozvolu, medicinske sestre iz drugih država koje se zapošljavaju u Njemačkoj moraju ispunjavati dva uvjeta:

(1) Jednakovrijednost kvalifikacije medicinske sestre s njemačkom kvalifikacijom medicinske sestre (= **priznavanje stručne kvalifikacije**) i

(2) Znanje jezika potrebno za obavljanje posla (pogledajte poglavlje 3.5).

Tek kada su ispunjena oba uvjeta (1+2), medicinske sestre iz drugih država koje se zapošljavaju u Njemačkoj dobivaju dopuštenje za korištenje stručnog naziva „Pflegefachmann“/„Pflegefachfrau“ (kraće: **dozvola za stručnu praksu**).

Evo što trebate znati:

Ključni elementi za dobivanje strukovne dozvole - Zahtjev za priznavanje jednakovrijednosti vaše kvalifikacije medicinske sestre stečene u inozemstvu

Kako je objašnjeno u poglavlju 3.2., preporuka je podnijeti zahtjev za priznavanje istovjetnosti vaše kvalifikacije medicinske sestre stečene u inozemstvu prije ulaska u zemlju. Zahtjev se podnosi lokalnom nadležnom tijelu za priznavanje stručnih kvalifikacija u vašem budućem mjestu boravka u Njemačkoj. Kod ubrzanog postupka imigracijska uprava automatski pokreće postupak priznavanja i prosljeđuje ga nadležnom tijelu.

3. Proces ekonomske migracije: Postupci i proces

Prilikom podnošenja prijave morate paziti da navedete tzv. **referentno zanimanje**. To odgovara njemačkom ekvivalentu vaše kvalifikacije medicinske sestre stečene u inozemstvu: U pravilu je riječ o njemačkom strukovnom obrazovanju kao „Pflegefachmann“/„Pflegefachfrau“ prema Zakonu o medicinskim sestrama (PflBG).

Do 2024. može biti moguće i referentno zanimanje starog stručnog zanimanja kao „Gesundheits- und Krankenpfleger/in“.

Određivanje jednakovrijednosti kvalifikacija

Za priznavanje stručne kvalifikacije, vaše dokumente (svjedodžbe, diplome, prijepis ocjena, itd.) najprije provjeravaju nadležna tijela prilikom „ispitivanja jednakovrijednosti kvalifikacija“ („Gleichwertigkeitsprüfung“). Teorijski i praktični sadržaj vašeg obrazovanja i osposobljavanja uspoređuje se sa sadržajem njemačkog obrazovanja i osposobljavanja za medicinske sestre.

Zanimanje medicinske sestre ne obavlja se na isti način u svim zemljama. Razlikuje se i obrazovanje i osposobljavanje. Stoga je moguće da vam još uvijek nedostaju određeni sadržaji u osposobljavanju koji su preduvjet da kao medicinska sestra radite u Njemačkoj.

Međutim, ako ispunjavate sve uvjete, vaša stručna kvalifikacija će biti priznata. Ako također znate njemački jezik (pogledajte poglavlje 3.5.), tada ćete dobiti strukovnu dozvolu za rad kao medicinska sestra u Njemačkoj.

Međutim, u mnogim slučajevima još uvijek postoji nedostatak sadržaja u osposobljavanju koji možete nadoknaditi na početku svog boravka u Njemačkoj. Oni se bilježe u pisanom obliku putem obavijesti o procjeni (kolokvijalno se naziva i „obavijest o manjku“). Po potrebi se navodi i koji sadržaj još morate nadoknaditi uz pomoć kompenzacijske mjere.

Mjere za kompenzaciju značajnih razlika za postizanje istovjetnosti kvalifikacija

Dva su načina da se kompenzacijskom mjerom nadoknadi nedostatak sadržaja osposobljavanja („manjak“). To je regulirano člankom 40., stavak 3., rečenica 2 Zakona o medicinskim sestrama (PflBG). Kao medicinska sestra sa stručnom kvalifikacijom stečenom u inozemstvu, imate pravo birati između tečaja prilagodbe ili provjere znanja:

- Tečaj prilagodbe

U skladu sa člankom 44. Pravilnika o obuci i ispitu za struku medicinskih sestara (PflAPrV), utvrđene razlike u vašoj diplomi nadoknađuju se pojedinačno na tečaju prilagodbe. Nadležno tijelo određuje trajanje i sadržaj tečaja prilagodbe. U tečaju prilagodbe identificirane razlike se ciljano nadoknađuju. Tečajevi prilagodbe najčešće se sastoje od specijalističke nastave i praktičnog rada. Završava završnom raspravom o sadržaju kolegija.

- Provjera znanja

Provjera znanja je državna provjera znanja prema članku 45. Pravilnika o izobrazbi i ispitu za sestrinska zanimanja (PflAPrV). Sastoji se od praktičnog i usmenog dijela. Provjerom znanja provjerava se imate li potrebne vještine za obavljanje zanimanja. Odnosi se na bitne sadržaje njemačkog obrazovanja. Za provjeru znanja možete se pripremiti na posebnim tečajevima. Provjera znanja može se jedanput ponoviti.

3. Proces ekonomske migracije: Postupci i proces

Tečajeve za pripremu za provjeru znanja u Njemačkoj nude različite obrazovne ustanove. Oni nisu regulirani zakonom jer nisu obvezni. Tečajeve prilagodbe mora odobriti nadležno tijelo i smiju ih nuditi samo državno priznate škole i obrazovne ustanove za medicinske sestre.

Inovativni koncepti tečajeva već uključuju učenje jezika tijekom kompenzacijskih mjera (npr. kroz suradnju specijalista i jezičnih predavača; kroz jezične mentore tijekom praktičnih zadataka ili kroz popratne tečajeve jezika). To vam nudi priliku da rano počnete raditi na novom radnom mjestu i da rano upoznate novo radno mjesto (npr. kroz praktične zadatke tijekom kompenzacijske mjere).

Davanje dopuštenja za korištenje stručnog naziva – strukovna dozvola

Ako je kompenzacijska mjera koju treba poduzeti u Njemačkoj uspješno dovršena (=priznavanje stručne kvalifikacija je dostavljeno (1)), a potrebno znanje njemačkog jezika je na odgovarajućoj razini (pogledajte poglavlje 3.5) (2), dobit ćete dozvolu za korištenje stručnog naziva „Pflegefachmann“/„Pflegefachfrau“.

Ova strukovna dozvola omogućuje vam da se bavite kvalificiranom djelatnošću medicinske sestre u Njemačkoj. Međutim, treba imati na umu da je vaša stručna kvalifikacija (npr. prvostupnik sestrištva) praktički izjednačena s njemačkim strukovnim obrazovanjem – ono je ekvivalentno „Pflegefachmann“/„Pflegefachfrau“. Budući da je njemačka kvalifikacija medicinske sestre pretežno jednaka strukovnom obrazovanju, možda nećete imati pravo nastaviti postdiplomski studij sa svojom diplomom priznatom u Njemačkoj.

i Više možete saznati ovdje:

IQ mreža objavila je tematski dosje o sestrištvu s općim [informacijama o priznavanju stručnih kvalifikacija medicinskih sestara](#).

Savezni institut za stručno osposobljavanje („Bundesinstitut für Berufsbildung“ - BIBB): [Informacije o priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija u Njemačkoj](#)

Priznavanje stručnih kvalifikacija u Njemačkoj: [Informacijski portal savezne vlade o priznavanju stranih stručnih kvalifikacija](#)

Na koji način se može priznati stručna kvalifikacija i tko je za nju odgovoran možete saznati pomoću tražilice priznavanja kvalifikacija. [Ovdje](#) možete pronaći besplatne savjetodavne centre.

Središnji uslužni centar za priznavanje stručnih kvalifikacija („Zentrale Servicestelle Berufsanerkennung“ - ZSBA): [Besplatni savjeti i podrška u postupku priznavanja stručnih kvalifikacija](#)

U sklopu projekta [ProRecognition](#), kvalificirane medicinske sestre u 10 stranih zemalja dobivaju savjete o priznavanju stručnih kvalifikacija (uključujući Vijetnam, Brazil, Kolumbiju, Bosnu i Hercegovinu, Indiju i Ukrajinu).

3. Proces ekonomske migracije: Postupci i proces

3.5 Jezik u kontekstu procesa priznavanja stručnih kvalifikacija

Kako je objašnjeno u poglavlju 3.4., za dodjelu strukovne dozvole mora se dokazati ne samo priznavanje kvalifikacije medicinske sestre stečene u inozemstvu, već i određena razina njemačkog jezika. Samo s tim imate pravo obavljati posao medicinske sestre u Njemačkoj.

Evo što trebate znati:

Za izdavanje vize za sudjelovanje u kompenzacijskoj mjeri u Njemačkoj prema članu 16.d Zakona o prebivalištu (AufenthG) često je dovoljno poznavanje njemačkog jezika na razini B1. Daljnje jezične vještine mogu se razvijati u Njemačkoj.

U tijeku je redizajn odredbi jezičnih uvjeta za stjecanje radne dozvole. U nekim saveznm državama treba se polagati ispit znanja jezika razine B2 za medicinske. U početku će se ovaj stručni jezični ispit uvesti u Hamburgu, Bremenu, Schleswig-Holsteinu, Donjoj Saskoj i Bavarskoj. U drugim saveznm državama trenutno je dovoljno opće znanje njemačkog jezika na razini B2. Potreban vam je dokaz o potrebnom znanju jezika najkasnije za dobivanje radne dozvole kao priznata medicinska sestra. Za točne propise provjerite kod svog nadležnog tijela za priznavanje stručne kvalifikacije.

Sudjelovanje u tečajevima strukovnog jezika kao dio procesa priznavanja stručne kvalifikacije u Njemačkoj može se, ako je potrebno, financirati putem „Uredbe o profesionalnom promicanju njemačkog jezika“ – („Verordnung über die berufsbezogene Deutschsprachförderung“ ili kraće DeuFöV). Za to je odgovoran Savezni ured za migracije i izbjeglice („Bundesamt für Migration und Flüchtlinge“ (BAMF)). Poslodavci vam mogu pomoći u dobivanju informacija od BAMF-a o mogućim opcijama financiranja.

Kako mogu prepoznati školu jezika s kvalitetnom podukom njemačkog jezika izvan Njemačke?

Vaša osobna motivacija te vaše prethodno znanje i iskustvo u učenju jezika utječu na uspješnost učenja. Jednako su važni kvaliteta nastave i nastavnih materijala, okruženje u kojem se uči i kvalifikacija vašeg učitelja koji će utjecati na uspješnost vašeg učenja. Razni kriteriji mogu vam pomoći da prepoznate školu jezika s dobrim tečajevima njemačkog jezika. Goethe-Institut je sastavio detaljne preporuke koje vam mogu poslužiti kao smjerokaz pri odabiru škole jezika.

[Orientierung bei der Auswahl Ihrer Sprachschule](#)

Digitalne ponude

Uz konvencionalne jezične tečajeve, postoje i usluge digitalne podrške za usavršavanje njemačkog jezika. Na primjer, sljedeće besplatne usluge razvijene su posebno za medicinske sestre iz drugih država koje se zapošljavaju u Njemačkoj:

Ein Tag Deutsch in der Pflege - (Jedan dan njemačkog u sestrinstvu)

Jedan dan njemačkog – u sestrinstvu („Ein Tag Deutsch in der Pflege“) je besplatna igra za učenje od B1 razine znanja jezika za njemački jezik za medicinske sestre s vježbama komunikacije, vokabulara i struktura, koje se prakticiraju u stvarnim situacijama skrbi. Dostupno je kao [internetska verzija i aplikacija](#).

gre za učenje Goethe Instituta

Goethe Institut pokušava podržati usvajanje jezika igrama za učenje jezika, kao što je tajna misija u bolnici: [Undercover-Mission im Krankenhaus](#)

Više možete saznati ovdje:

Na web stranici IQ centra kompetencija za njemački jezik, koji vam je potreban zbog posla, pronaći ćete zbirku materijala za područje sestrinstva koji vam mogu pomoći pri usvajanju jezika.

www.deutsch-am-arbeitsplatz.de

3. Proces ekonomske migracije: Postupci i proces

3.6 Priprema za zapošljavanje: Prava i obveze zaposlenika

Kao medicinska sestra iz druge države koja se zapošljava u Njemačkoj imate i prava i obveze kada je riječ o zapošljavanju u zdravstvu u Njemačkoj. U sljedećem odjeljku naveden je njihov pregled. Vaš budući ugovor o radu igra ključnu ulogu, pri čemu se mora uzeti u obzir nekoliko aspekata. Uvijek pažljivo pročitajte ugovor o radu i prije potpisivanja informirajte se o svojim pravima i obvezama kao zaposlenika u Njemačkoj.

Evo što trebate znati:

Ugovor o radu je pravna osnova za zasnivanje radnog odnosa u Njemačkoj. U njemu su definirana prava i obveze zaposlenika. Važno je da prije ili tijekom sklapanja ugovora dobijete sljedeće informacije:

- imena ugovornih strana (vaše ime i naziv tvrtke)
- početak i trajanje ovog ugovora
- podaci o probnom radu, ako je primjenjivo
- mjesto rada
- opis posla (vaši zadaci na mjestu rada)
- informacije o plaći
- informacije o radnom vremenu u satima tjedno
- informacije o pravu na godišnji odmor u danima godišnje
- informacije o uzajamnim otkaznim rokovima

U sektoru sestriinstva često se pak događa da ne dobijete pojedinačni ugovor o radu, već ste zaposleni putem kolektivnog ugovora. Kolektivnim ugovorom uređuju se prava i obveze zaposlenika i poslodavca. To uključuje uvjete rada kao što su plaće, naknade, radno vrijeme i pravo na godišnji odmor.

Ako postoji kolektivni ugovor, njegove odredbe imaju prednost pred zakonskim odredbama. Odredbe kolektivnog ugovora jednake su za sve zaposlenike. Dakle, navedeni podaci nisu sadržani u pojedinačnom ugovoru o radu, već u kolektivnom ugovoru. U slučaju kolektivnog ugovora svrstani ste u platni razred i stupanj iskustva na temelju svoje stručne spreme i iskustva te primete plaću iznosu svojstvenom za navedenu klasifikaciju. Odredbe kolektivnog ugovora na kojima se temelji vaša plaća su javno dostupne i možete ih pogledati između ostalog na internetu.

Maksimalno radno vrijeme i minimalna razdoblja odmora – zdravlje i sigurnost na radu

Zdravlje i sigurnost na radu prioritet su u Njemačkoj zbog zaštite svih zaposlenika. To uključuje, između ostalog, obvezu pridržavanja maksimalnog radnog vremena i minimalnog odmora. Poslodavci su odgovorni za usklađenost. Prema Zakonu o radnom vremenu (ArbZG), radni dan u prosjeku ne smije trajati duže od osam sati. Međutim, iznimka koja se odnosi na medicinske sestre: Najduže dnevno radno vrijeme može biti duže od osam sati, a može se produžiti do dvanaest sati. Nakon ovog izvanprosječnog radnog vremena zaposlenici moraju imati najmanje jedanaest sati odmora.

3. Proces ekonomske migracije: Postupci i proces

U okviru ovog radnog vremena postoje i zakonske odredbe o odmorima (stanke za odmor). Ako radno vrijeme traje od šest do devet sati, mora se napraviti stanka od najmanje 30 minuta, a nakon više od devet sati stanka od 45 minuta. Treba napomenuti da se stanka mora uzeti najkasnije nakon šest sati rada.

Razdoblja odmora također se moraju poštivati između dvije radne smjene. Obično je to najmanje jedanaest sati; razdoblje odmora može se smanjiti na deset sati u sestristvu. U tom slučaju, duža razdoblja odmora trebaju se naknadno odobriti kao kompenzacija.

Za rad nedjeljom i državnim praznikom zamjenski dani odmora moraju se odobriti u roku od sljedećih 14 dana. Konkretno, to znači da kao medicinska sestra možete biti obavezni raditi 19 dana.

Otkazni rokovi:

Obavijest o otkazu može dati bilo koja strana: Radni odnos mogu otkazati i zaposlenici i poslodavci. U tom kontekstu potrebno je poštivati rokove. Radni odnos prestaje tek istekom roka. Otkazni rokovi ovise o trajanju radnog odnosa. U načelu, u Njemačkoj se primjenjuje zakonski otkazni rok od najmanje četiri tjedna, bilo od 15. dana ili od kraja kalendarskog mjeseca. Ali oprez: Ovaj zakonski otkazni rok primjenjuje se samo ako ste zaposleni dulje od šest mjeseci.

Sve podatke o otkaznim rokovima, uključujući i vrijeme probnog rada, možete pronaći u ugovoru o radu ili u kolektivnom ugovoru. Kolektivni ugovori mogu se dobiti, na primjer, od institucija Udruge zajedničke socijalne skrbi („Paritätischer Wohlfahrtsverband“). Ako u vašem ugovoru o radu ili kolektivnom ugovoru nema podataka o otkaznim rokovima, nužno je da te detalje regulirate pisanim putem. U suprotnom se primjenjuju zakonske odredbe.

Obvezujuće klauzule i/ili povrat novca

Obvezujuće klauzule i/ili povrat novca opisuju određene obveze koje zaposlenici imaju prema tvrtki. U načelu, takve su klauzule dopuštene u vašem ugovoru o radu. Ta pravila izričito propisuju da određeno vrijeme ne smijete mijenjati posao. Vremenski ćete biti „vezani“ za svoj posao (= obvezujuća klauzula). Ako promijenite posao unatoč odgovarajućim propisima, morate očekivati da će poslodavci zahtijevati povrat određenog iznosa (= klauzula o povratu). Međutim, ovaj se zahtjev mora podnijeti pred radnim sudom.

Stoga obratite posebnu pozornost na takve obvezujuće klauzule i/ili klauzule o povratu i provjerite jesu li informacije odgovarajuće. Možete ih pronaći u svom ugovoru o radu ili u dodatnim dokumentima. Sudska praksa je pokazala da su obvezujuće klauzule i klauzule o povratu rijetko učinkovite. O njima ne ovisi valjanost cjelokupnog ugovora o radu. Obično rizik gubitka snosi poslodavac i on se tretira kao operativni trošak. U slučaju nejasnoća, neovisni odvjetnici njemačkog radnog prava mogu vam pomoći. Moguće je zatražiti pravnu pomoć. To smanjuje vaš financijski rizik.

Možete koristiti i ponudu IQ mreže „Faire Integration“. Nudi savjete o temama poput obvezujućih klauzula i/ili klauzula o povratu. Dodatne informacije potražite u poglavlju 6.4.

3. Proces ekonomske migracije: Postupci i proces

Suodlučivanje i aktivno sudjelovanje u poduzeću:

U Njemačkoj zaposlenici imaju pravo na suodlučivanje i aktivno sudjelovanje u procesu donošenja odluka u svojoj tvrtki.

U slučaju javnih ili privatnih poslodavaca možete se obratiti radničkom vijeću ili vijeću zaposlenika. Ovo je izabrano, institucionalizirano predstavljanje zaposlenika u tvrtkama i korporacijama. Oni zastupaju interese i perspektive svih zaposlenika na razini uprave.

U crkvenim ili dobrotvornim ustanovama, tijelo za suodlučivanje naziva se predstavništvo zaposlenika (MAV). I ovdje vaši izabrani članovi zastupaju interese zaposlenika u odnosu na poslodavce. Njihovi su zadaci slični su onima radničkih vijeća. MAV je zakonski reguliran u zakonima o zastupanju zaposlenika: u Crkvenom zakonu o zastupanju zaposlenika u Protestantskoj crkvi u Njemačkoj (MVG-EKD) za Protestantsku crkvu i u Pravilniku o zastupanju zaposlenika (MAVO) u Katoličkoj crkvi.

Više možete saznati ovdje:

www.make-it-in-germany.com

www.faire-integration.de

www.bundesgesundheitsministerium.de

www.minor-kontor.de

4. Dolazak i život u Njemačkoj

4.1 Socijalno osiguranje u Njemačkoj – Zdravstveno osiguranje

Evo što trebate znati:

Dok ste u Njemačkoj zaposleni kao medicinska sestra zakonski ste obvezni biti osigurani u sklopu socijalnog osiguranja. U Njemačkoj socijalno osiguranje obuhvaća pet zakonskih osiguranja koja vas osiguravaju u različitim slučajevima: bolesti, potrebe za dugotrajnom skrbi, nezaposlenosti, nezgode i umirovljenje. Zauzvrat dobivate financijsku potporu od osiguravajućih društava ako ste, na primjer, doživjeli nesreću ili izgubili posao. U slučajevima mnogih bolesti vaši su troškovi u cijelosti pokriveni.

Socijalno osiguranje pokriva **zakonsko mirovinsko osiguranje, zakonsko zdravstveno osiguranje, osiguranje za stalnu skrb, zakonsko osiguranje od nezgode i zakonsko osiguranje za slučaj nezaposlenosti.**

Obvezno osiguranje znači da ste dužni plaćati doprinose za socijalno osiguranje kada radite kao zaposlenik. Oni se obično automatski odbijaju od vaše plaće, kao i porezi. Iznos je postotak utvrđen zakonom. Odnosno, ovisi o plaći. Doprinosi se uplaćuju u proračun dotične vrste osiguranja. U slučaju obveznog zdravstvenog osiguranja, na primjer, u zdravstveni fond.

Da biste ispunili obvezu osiguranja, morate se, između ostalog, prijaviti kod društva za zdravstveno osiguranje. U Njemačkoj trenutno postoji **97 društava za zdravstveno osiguranje** (od 1. siječnja 2022.). Pogodnosti određenog zdravstvenog osiguranja regulirane su na saveznoj osnovi i uključuju sve usluge koje su medicinski potrebne. Osiguranja se međusobno razlikuju samo po dodatnim uslugama. Ugovaranjem zdravstvenog osiguranja automatski ste osigurani i za dugotrajnu skrb.

Ovdje su detaljno opisane neke posebnosti pojedinih vrsta osiguranja:

Solidarno osiguranje:

Zdravstveno osiguranje i osiguranje za dugotrajnu skrb organizirano je solidarno. To znači da se doprinosi koje uplaćujete neće izravno i u jednakim iznosima isplaćivati primateljima. Umjesto toga, ove se naknade isplaćuju članovima osiguravajućeg društva koji plaćaju doprinose, ovisno o njihovim potrebama i stoga u različitim iznosima.

Novčane naknade na temelju doprinosa:

Mirovinsko osiguranje je novčana naknada na temelju doprinosa. Iznos isplata osiguranja sastoji se dakle od iznosa doprinosa koje ste uplatili. Ukratko, to znači: Dobit ćete ono što ste prethodno uplatili u svoje mirovinsko osiguranje. Osiguranje za slučaj nezaposlenosti također vam se izravno plaća ako postanete nezaposleni. Međutim, ovdje se iznos novčane naknade izračunava na temelju vaše plaće u proteklih dvanaest mjeseci.

4. Dolazak i život u Njemačkoj

Pojedinosti o mirovinskom osiguranju:

Uplaćujete mirovinsko osiguranje kako biste nakon radnog vijeka mogli ostvariti mirovinu. To se razdoblje naziva odlazak u mirovinu. Visina mirovine određuje se na temelju vaših primanja tijekom radnog odnosa. Ovdje se računaju godine doprinosa u Njemačkoj. Mirovine obveznog mirovinskog osiguranja načelno se isplaćuju iu inozemstvu. To je slučaj ako ponovno emigrirate nakon zaposlenja u Njemačkoj. Međutim, u određenim pojedinačnim slučajevima mogu postojati ograničenja. Stoga je važno da se na vrijeme informirate o svojim okolnostima koje se odnose na vas kod njemačkog mirovinskog osiguranja.

Osiguranje u slučaju nezaposlenosti:

Osiguranje u slučaju nezaposlenosti isplaćuje nezaposlenim osobama redovita primanja tijekom određenog vremena. U načelu, morate biti osigurani jednu godinu u posljednje dvije godine tijekom vašeg zaposlenja i također ponovno tražiti posao.

Više možete saznati ovdje:

Za više informacija o socijalnom osiguranju posjetite internetsku stranicu [Make it in Germany](#).

4.2 Infrastruktur der Migrations- & Integrationsberatung

1.3

Evo što trebate znati:

U Njemačkoj se nudi širok izbor savjeta o migraciji i integraciji. Neke od najvažnijih kontaktnih točaka možete pronaći ovdje:

Od 2005. savezna vlada promiče **savjet o migraciji za odrasle doseljenike**. Ovo je ponuda posebno osmišljena za nove doseljenike.

mbeon Migrationsberatung je digitalna ponuda. Osobama koje traže savjet nudi mogućnost korištenja **aplikacije mbeon** koje na taj način mogu zatražiti savjetu putem pričaonice. Tamo se mogu razjasniti pitanja o dolasku u Njemačku, radu i struci, učenju njemačkog jezika, zdravlju i životu. Korištenje pričaonice za savjete je besplatno, anonimno i zaštićeno podacima. U isto vrijeme, u aplikaciji i na **internetskim stranicama BAMF-a** možete pronaći opsežne informacije o migraciji koje mogu poslužiti kao početne smjernice. Osim toga, postoji mogućnost osobnog savjetovanja u MBE savjetovalištu.

Faire Integration je nacionalna savjetodavna služba za izbjeglice i migrante koji nisu iz EU-a. Ova usluga uključuje podršku kod socijalnih i radnopravnih pitanja. Kroz praktičan odabir tema možete saznati mnogo zanimljivih činjenica o aspektima kao što su plaće, radno vrijeme, godišnji odmori, otkazni rok i zdravstveno osiguranje.

4. Dolazak i život u Njemačkoj

U savjetovalištim možete dobiti savjete o specifičnim pitanjima vezanim uz uvjete rada na poslu, izobrazbi i pripravnštvu. Neka savjetovališta vam daju korisne savjete i daljnje informacije koje će vam pomoći u vezi s vašim pitanjima čak i prije nego počnete raditi u Njemačkoj. U mnogim slučajevima ne morate već raditi u Njemačkoj da biste zatražili pomoć. Savjetovališta također organiziraju radionice kao što su integracijski ili jezični tečajevi. Ako imate dodatnih pitanja o temama kao što su traženje posla ili pravom boravka, upućujemo vas na specijalizirana savjetovališta i savjetodavne ustanove.

Više možete saznati ovdje:

Ovdje možete pronaći opće informacije o savjetovanju u vezi migracija:
www.netzwerk-iq.de

Savezno ministarstvo unutarnjih poslova, građevinarstva i zajednice („Bundesministerium des Innern, für Bau und Heimat“)
www.bmi.bund.de

4.3 Političke, društvene, vjerske i kulturne prilike

1.3

Evo što trebate znati:

U Njemačkoj možete postati aktivno politički, društveno, vjerski ili kulturno na razne načine. Internetske stanice **Povjerenika savezne vlade za migracije, izbjeglice i integraciju** predstavlja prvu početnu točku za pronalaženje prilika za sudjelovanje te podrške.

I na lokalnoj razini često postoje općinski službenici za integraciju koji rade na tome da svi koji žive u Njemačkoj mogu sudjelovati u javnom životu. Oni su središnje kontakt osobe u dotičnoj regiji i mogu se umrežiti s drugim dionicima, ako je potrebno.

Društveno i kulturno sudjelovanje također omogućuje migrantima da se organiziraju. In-ozemna predstavništva dotične regije (veleposlanstva, konzulati) često omogućuju pregled postojećih organizacija i udruga. Posljednjih godina udružile su se i brojne skupine ljudi koji su došli u Njemačku kao medicinske sestre.

Druga važna prilika za to su lokalne vjerske zajednice/crkvene zajednice i glazbene/sportske ili kulturne udruge u mjestu vašeg prebivališta.

Više možete saznati ovdje:

IQ mreža također nudi puno toga. Ovdje možete pronaći ponude na vašem području:
www.netzwerk-iq.de

4. Dolazak i život u Njemačkoj

4.4 Neutralni savjet i ostala podrška

Evo što trebate znati:

Bez obzira na informacije koje dobivate od poslodavca ili agencije, imate priliku dobiti informacije i od neutralnih savjetovališta.

U Njemačkoj postoje mnogi i brojni načini savjetovanja i podrške, koje uglavnom također pružaju besplatnu pomoć i neutralne savjete.

Postoje brojne ponude, neke od njih su navedene ovdje. Nemojte se bojati iskoristiti ove ponude – mogu biti od velike pomoći u različitim situacijama.

Više možete saznati ovdje:

Prvi savjeti već iz inozemstva:

[Život i rad u Njemačkoj - Hotline Arbeiten und Leben in Deutschland](#)

Mreža „Život i rad“ (Netzwerk „Arbeit und Leben“) za savjetovanje stranih zaposlenika osnovana je radi stručne razmjene, osposobljavanja i zajedničkih odnosa s javnošću. Savjeti su dostupni na raznim jezicima (uglavnom njemačkom, engleskom, francuskom, španjolskom, poljskom, ukrajinskom, hrvatskom, ruskom, turskom ili arapskom).

www.arbeitundleben.de

Savjetovalište Ban Ying:

www.ban-ying.de

Handbook Germany nudi odgovore od A do Ž o životu u Njemačkoj u obliku videozapisa i teksto-va. Možete birati između ovih sedam jezika: njemačkog, arapskog, engleskog, perzijskog, turskog, francuskog, pašto jezika i ruskog. Na stranici Handbook Germany možete pronaći važne savjete, uključujući teme o azilu, stanovanju, zdravlju, radu i obrazovanju, vrtiću i učenju. Na lokalnim stranicama također možete pronaći odgovarajuću kontakt osobu u svojoj regiji. Evo primjera: **Kako funkcionira sustav skrbi u Njemačkoj?**

Na kraju, ali ne manje važno, preporučujemo i YouTube kanal Njemačkog saveza sindikata („Deutscher Gewerkschaftsbund“ (DGB)) o temama radnog prava. Međutim, nema izravne reference na struku medicinskih sestara.

Predstavljamo Udrugu za kvalitetu

Udruga za kvalitetu „Zapošljavanje i raspoređivanje medicinskih sestara iz inozemstva“ („Anwerbung und Vermittlung von Pflegekräften aus dem Ausland e.V.“) zalaže se za etički opravdano, pravedno i održivo zapošljavanje i raspoređivanje medicinskih sestara koje migriraju u Njemačku.

Ona dodjeljuje oznaku kvalitete RAL „Pošteno zapošljavanje u zdravstvu Njemačke“. Za oznaku kvalitete mogu se prijaviti privatne agencije za zapošljavanje, kao i zdravstvene ustanove i ustanove za skrb koje samostalno zapošljavaju medicinske sestre iz inozemstva u Njemačkoj. Svatko tko nosi oznaku kvalitete „Pošteno zapošljavanje u zdravstvu Njemačke“ pridržava se važnih načela. Ovi zahtjevi su raščlanjeni na raspone kvalitete s pojedinačno provjerljivim pokazateljima u katalogu zahtjeva. Katalog zahtjeva se revidira jednom godišnje.

Šest osnovnih načela kataloga zahtjeva

Aktualni katalog zahtjeva na njemačkom i engleskom jeziku možete pogledati [ovdje](#).

Ako želite s nama podijeliti svoje iskustvo s zapošljavanjem medicinske sestre iz inozemstva u Njemačkoj, možete poslati poruku e-pošte na acwedeking@kda.de

Radujemo se vašoj poruci!

Faire Anwerbung
Pflege Deutschland

Fair Recruitment
Healthcare Germany

5. Impressum

Informacije o migraciji radne snage u zanimanja iz područja zdravstvene skrbi u Njemačkoj

Život i rad u Njemačkoj: Vodstvo i podrška pri odlučivanju za medicinske sestre prilikom međunarodnog zapošljavanja

Napisao

Maike Zwergel

Deutsches Kompetenzzentrum für internationale Fachkräfte
in den Gesundheits- und Pflegeberufen (DKF)

Njemački centar izvrsnosti za međunarodne stručnjake u zdravstvu i medicinske sestre (DKF)

Prosinac 2022

Izdavač

Kuratorium Deutsche Altershilfe

Wilhelmine-Lübke-Stiftung e. V. (KDA)

Michaelkirchstraße 17-18 · 10179 Berlin

Tel: +49 30 / 2218298-0 · Fax: +49 30 / 2218298-66

E-Mail: info@kda.de · Web: <http://www.kda.de>

Fotos: © Adobe Stock

Citati:

Zwergel, M. (2022.): Informacije o ekonomskoj migraciji u zanimanja iz područja zdravstvene skrbi u Njemačkoj. Život i rad u Njemačkoj: Vodstvo i podrška pri odlučivanju za medicinske sestre prilikom međunarodnog zapošljavanja (2. dopunjeno izdanje). Informativna brošura o provedbi kriterija 1.7 kataloga zahtjeva za oznaku kvalitete „Pošteno zapošljavanje u zdravstvu Njemačke“. Kuratorium Deutsche Altershilfe Wilhelmine-Lübke-Stiftung e.V. (izdavač): Berlin.